

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **Ddydd Llun 20 Hydref 2025** ar **Teams**. Dechreuodd y cyfarfod am **09.50**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Mark Young (Dirprwy
Gadeirydd)
Carol Beard
Tina Claydon
Paul Cunningham
Ann Davies
Jeff Evans
Chrissy Gee
Alan Hughes
John Brynmor Hughes
John Ifan Jones
Gwynfor Owen
Beverley Parry-Jones
Austin Roberts
Rondo Roberts
Paul Rogers
Gareth Sandilands
Gareth Williams
Antony Wren

Yn cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir Ddinbych

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir y Fflint

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Helen MacArthur
Justin Evans
Mike Plant
Paul Kay
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Steve Morris
Llinos Evans
Natalie Jones
Carwyn Rees
Kieron Vickery
Heledd Davies
Lisa Allington

Prif Swyddog Tân (PST)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Rheolwr Ardal Cynllunio, Perfformiad a Thrawsnewid
Rheolwr Ardal Diogelwch Tân
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Pennaeth TGCh
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Swyddog Iaith Gymraeg
Archwilio Cymru
Archwilio Cymru
Gwasanaethau Cyfieithu Atebol
Gwasanaethau Aelodau

1 YMDDIHEURIADAU

Cynghorydd

Ian Hodge
Gareth A Roberts
Arwyn Herald Roberts
Dale Selvester

Yn cynrychioli

Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir y Fflint

YN ABSENNOL

Cynghorydd

Bryan Apsley
Chris Hughes
Marc Jones

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Cynigiwyd a derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

2.1 Nid oedd datganiadau o fuddiant i'w cofnodi.

3 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

3.1 Cynghorwyd yr aelodau fod problemau technegol eang ar Zoom ac felly bod y cyfarfod wedi'i symud i Teams; fodd bynnag, o ganlyniad nid oedd cyfleusterau cyfieithu ar gael. Cytunwyd gan bawb a oedd yn bresennol y dylai'r cyfarfod fynd yn ei flaen, ac os bydd Aelodau'n dymuno siarad yn y Gymraeg, bydd crynodeb yn cael ei roi yn Saesneg hefyd.

4 COFNODION CYFARFOD CYFFREDINOL BLYNYDDOL YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB A GYNHALIWYD AR 21 GORFFENNAF 2025

4.1 Cyflwynwyd cofnodion Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) a gynhaliwyd ar 21 Gorffennaf 2025 i'w cymeradwyo.

4.2 Nodwyd bod eitem 6.2 yn cyfeirio at benodi Dirprwy Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor Archwilio. Dywedwyd wrth yr Aelodau nad oedd unrhyw un wedi cynnig eu henw hyd hynny.

4.3 Cadarnhaodd y Clerc y byddai gofyn i Aelod arall gadeirio pe na bai Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio ar gael ar gyfer cyfarfod penodol.

4.4 **PENDERFYNWYD:**

- i) **cymeradwyo cofnodion Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol yr Awdurdod Tân ac Achub o 21 Gorffennaf 2025 fel cofnod gwir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.**

5 COFNODION CYFARFOD BUSNES YR AWDURDOD TÂN AC ACHUB A GYNHALIWYD AR 21 GORFFENNAF 2025

5.1 Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod busnes yr Awdurdod a gynhaliwyd ar 21 Gorffennaf 2025 i'w cymeradwyo.

5.2 **PENDERFYNWYD:**

- i) **cymeradwyo cofnodion cyfarfod busnes yr Awdurdod Tân ac Achub o 21 Gorffennaf 2025 fel cofnod gwir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.**

6 MATERION YN CODI

6.1 Nid oedd unrhyw faterion yn codi.

7 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

7.1 Nodwyd bod papur ysgrifenedig wedi'i roi i'r Aelodau i roi gwybod iddynt am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau y bu Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod ynddynt yn eu capasiti swyddogol rhwng Gorffennaf a Medi 2025.

7.2 Dywedodd y Cadeirydd bod y Cynghorydd Sharon Doleman wedi gorfod ymddiswyddo o'r Awdurdod ers i'r papur gael ei ysgrifennu, a hynny gan ei bod wedi ei phenodi'n Aelod Cabinet ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Manteisiodd y Cadeirydd ar y cyfle hwn i longyfarch y Cynghorydd Doleman ar ei swydd newydd, a diolchodd iddi am ei gwaith caled a'i hymroddiad yn ystod ei chyfnod gyda'r Awdurdod. Nodwyd y byddai angen Hyrwyddwr Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant newydd nawr, a bydd gwahoddiad i'r rhai sydd â diddordeb gyflwyno eu henwau maes o law.

7.3 **PENDERFYNWYD:**

i) Nodi'r wybodaeth a roddwyd yn y papur.

8 GWELLIANNAU DIWYLLIANNOL I'R BROSES DDYRCHAFU

8.1 Cyflwynodd y PST Docx y Gwelliannau Diwylliannol i'r Broses Ddyrchafu, a oedd yn astudiaeth fanwl ar y newidiadau a wnaed i brosesau dyrchafu Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) ers 2021. Roedd yr adroddiad yn amlinellu'r cynnydd hyd yma, camau a gymerwyd mewn ymateb i argymhellion adroddiad CREST, a'r camau nesaf i gryfhau tryloywder, tegwch a chysondeb ymhellach.

8.2 Holodd Aelod sut roedd lles y gweithwyr hynny a oedd wedi gweithio swyddi dros dro am gyfnod sylweddol yn cael ei reoli. Atebodd y PST trwy ddweud, er 2021, bod swyddi dros dro wedi'u cyfyngu i rhwng chwech a deuddeg mis er mwyn diogelu lles staff ac i roi cyfleoedd datblygu i gynifer o staff â phosibl.

8.3 Gofynnwyd sut y byddai llwyddiant yn cael ei fesur, ac atebodd y PST trwy ddweud y byddai'r Arolwg Teulu Tân, sef yr arolwg staff a gynhelir bob dwy flynedd, yn cael ei ddefnyddio i weld a oedd staff yn dechrau ymddiried mwy yn y broses.

8.4 Gofynnwyd a fyddai adolygiad annibynnol o'r newidiadau'n cael ei gynnal er mwyn asesu eu heffeithiolrwydd. Cadarnhaodd PSTC MacArthur fod ymgynghorydd annibynnol wedi'i alw i mewn i asesu'r gwelliannau a wnaed hyd yn hyn ac i nodi meysydd lle gallai fod ag angen gwelliannau pellach.

8.5 Cadarnhaodd y Cadeirydd y cafwyd adborth cadarnhaol gan Gynrychiolwyr yr Undeb ynghylch y newidiadau diwylliannol a wnaed hyd yma.

8.6 **PENDERFYNWYD:**

i) **Nodi'r cynnydd a wnaed, cymeradwyo'r rhaglen barhaus o welliannau, a chefnogi'r camau nesaf fel yr amlinellir yn yr adroddiad.**

9 DIWEDDARIAD AR BROSIECT Y GANOLFAN HYFFORDDI

9.1 Cyflwynodd PSTC Evans bapur Diweddaru Prosiect y Ganolfan Hyfforddi, sef diweddariad ar gynnydd prosiect y ganolfan hyfforddi yn dilyn cyfarfod Bwrdd Prosiect y Ganolfan Hyfforddi ym mis Medi. Roedd y papur yn amlinellu'r datblygiadau allweddol, y risgiau a'r camau nesaf.

9.2 Dywedwyd wrth yr aelodau y bydd gofyn iddynt gymeradwyo'r achos busnes amlinellol ar gyfer y prosiect yng nghyfarfod llawn yr Awdurdod ym mis Ionawr 2026. Pwysleisiwyd nad penderfyniad terfynol ar y prosiect oedd hwn, ond cymeradwyaeth i symud tuag at y cam nesaf.

9.3 Nodwyd mai'r Cynghorydd Gareth Sandilands oedd yr Aelod Hyrwyddwr ar gyfer prosiect y Ganolfan Hyfforddi.

9.4 **PENDERFYNWYD:**

i) **Nodi cynnydd prosiect y Ganolfan Hyfforddi.**

10 ADOLYGIAD O'R DDARPARIAETH FRYS

10.1 Rhoddodd y Rheolwr Ardal Plant yr wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau ar waith is-grŵp Gorchwyl a Gorffen yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys. Cafodd hwn ei sefydlu mewn ymateb i'r argymhelliaid gan y cyfarfod ar 20 Ionawr 2025 i swyddogion barhau i ddyfeisio ac i brofi datrysiadau amgen gyda chyrff cynrychioliadol, o fewn y gyllideb y cytunwyd arni, er mwyn mynd i'r afael â'r ddarpariaeth frys mewn lleoliadau gwledig.

10.2 Dywedodd y PST mai nod gwreiddiol yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys oedd gwella'r ddarpariaeth frys mewn ardaloedd gwledig, ac nad oedd hynny wedi newid. Roedden nhw'n cydweithio'n agos â diffoddwyr tân y system dyletswydd ar alwad yn yr ardaloedd hynny i wneud yn siŵr bod y ddarpariaeth orau posibl yno Diolchodd y PST i bawb a gymerodd ran am ddod i gytundeb ac am eu gwaith wrth weithredu'r newidiadau angenrheidiol.

- 10.3 Gofynnwyd iddo a oedd unrhyw ystadegau i ddangos bod y newidiadau hyn wedi arwain at welliant. Cadarnhaodd y Rheolwr Ardal Plant ei bod yn rhy gynnar i ddarparu data i ddangos hyn, er bod arwyddion cynnar o gynnydd. Gofynnwyd a ellid darparu'r data hwn yng nghyfarfod mis Ionawr, ynghyd â gwybodaeth am unrhyw welliant cysylltiedig i'r gyllideb goramser.
- 10.4 Dywedodd Aelod eu bod, unwaith eto, eisiau i'w hanfodlonrwydd gyda'r diffyg cyfleusterau cyfieithu yn y cyfarfod gael ei gofnodi. Er hyn, oherwydd yr amgylchiadau anarferol, roeddent yn fodlon siarad yn Saesneg ar yr achlysur hwn. Gofynnodd yr Aelod a oedd y blaenamcanion ar gyfer Porthmadog a Dolgellau cystal â'r hyn a ragwelwyd yn opsiynau gwreiddiol yr Adolygiad o'r Ddarpariaeth Frys a gyflwynwyd i'r Awdurdod. Ymatebodd y Rheolwr Ardal Plant trwy ddweud nad oedden nhw. Llwyddwyd i wella argaeledd ar gyfer darpariaeth frys yng nghefn gwlad trwy ddulliau amgen trwy gonsensws, ond nid i'r un graddau â'r hyn a gynigwyd yn wreiddiol.
- 10.5 Gofynnwyd sut ceir darpariaeth ar benwythnosau mewn ardaloedd fel Dolgellau a Phorthmadog yn dilyn y newid i bythefnos naw diwrnod. Cadarnhaodd y Rheolwr Ardal Plant fod argaeledd dros y penwythnosau a'r nos wastad wedi bod yn dda, a hynny gan fod diffoddwyr tân ar alwad yn fwy tueddol o fod ar gael y tu allan i oriau gwaith. Felly, roedd cyflwyno'r patrwm shift newydd wedi gwneud gwelliant sylweddol i'r argaeledd o ddydd Llun i ddydd Gwener yn ystod oriau gwaith.
- 10.6 Gofynnwyd beth oedd sefyllfa ddiweddaraf y cyrff cynrychioliadol, a chadarnhawyd bod staff ac undebau wedi ymgysylltu'n effeithiol â'r broses a bod yr adborth a gafwyd hyd yma wedi bod yn dda. Bu rhai heriau gyda'r newidiadau sifft, gyda materion megis gofal plant, ond roedd datrysiadau wedi'u nodi a'u gweithredu'n lleol.
- 10.7 Llongyfarchodd yr Aelodau bawb a oedd yn rhan o'r trafodaethau, gan gydnabod bod hwn wedi bod yn gyfnod anodd ac roeddent yn falch o weld cynnydd a bod cyd-ddealltwriaeth wedi'i gyrraedd.
- 10.8 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Nodi bod swyddogion yn parhau i weithio gyda chyrff cynrychioliadol mewn partneriaeth gymdeithasol ers llofnodi'r Cydgytundeb yn ddiweddar;**
 - ii) **Nodi bod cynllun peilot y Cydgytundeb wedi dechrau ar 2 Medi 2025, trwy gael amseroedd dechrau a gorffen pob gorsaf amser cyflawn i gyd-fynd â'i gilydd, a thrwy adleoli diffoddwyr tân amser cyflawn i orsafoedd tân Porthmadog a Dolgellau; a**
 - iii) **Nodi y bydd Grŵp Gweithredu'r Cydgytundeb yn parhau i fonitro ac adolygu sut mae'r trefniant cydweithredol yn gwella darpariaeth gwasanaeth tân mewn ardaloedd gwledig, gan reoli unrhyw faterion sy'n codi yn ystod cyfnod y cynllun peilot.**

11 RHEOLIADAU ARIANNOL WEDI'U DIWEDDARU

- 11.1 Cyflwynodd y PSTC MacArthur y papur Rheoliadau Ariannol wedi'u Diweddaru a oedd yn hysbysu'r Aelodau o'r adolygiad a'r diweddariad oedd wedi'i drefnu ar gyfer Rheoliadau Ariannol yr Awdurdod, a gymeradwywyd yn wreiddiol ym mis Mawrth 2022, ac amlinellodd y newidiadau allweddol a gyflwynwyd yn adolygiad 2025.
- 11.2 Cadarnhaodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a'r Trysorydd fod y papur hwn eisoes wedi'i ystyried gan y Pwyllgor Archwilio, a diolchwyd i'r PSTC MacArthur, Elgan Roberts a'r fîm Cyllid am ddarparu'r rheoliadau diweddaredig hyn.
- 11.3 **PENDERFYNWYD:**

i) Nodi'r Rheoliadau Ariannol wedi'u diweddaru a'u cymeradwyo.

12 ADRODDIAD ARCHWILIO CYMRU: DIFFODD TANAU'R DYFODOL

- 12.1 Cyflwynodd y Rheolwr Ardal Paul Kay ganfyddiadau ac argymhellion adroddiad Archwilio Cymru ym mis Gorffennaf 2025, 'Diffodd Tanau'r Dyfodol'. Roedd yr adroddiad hwn yn adolygu dull yr Awdurdod o dargedu gwaith atal tân.
- 12.2 Nodwyd y gydnabyddiaeth gadarnhaol yn yr adroddiad a rhoddwyd sylw i'r ddau argymhelliad allweddol.
- 12.3 Gofynnodd Aelod sut y cafwyd gwybodaeth gyfrinachol gan y Bwrdd Iechyd mewn perthynas ag unigolion risg uchel. Cadarnhaodd y Rheolwr Ardal Kay fod sawl atgyfeiriad yn cael ei dderbyn gan asiantaethau partner bob dydd, a bod cyflenwyr ocsigen hefyd yn hysbysu'r Gwasanaeth pan fydd silindrau yn cael eu danfon i gyfeiriadau newydd.
- 12.4 Er bod pobl dros 65 oed yn cael eu blaenoriaethu fel risg uchel, cadarnhawyd bod pob preswlydd yn cael gwasanaeth os gofynnir amdano.
- 12.5 Gofynnodd y Cadeirydd sut y byddai'r argymhellion yn cael eu hystyried, ac atebodd y Rheolwr Ardal Kay fod archwiliadau diogel ac iach yn cael eu monitro'n fisol. Byddai diweddariadau perfformiad rheolaidd yn cael eu rhoi i Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth a'r Awdurdod ehangach.
- 12.6 Tynnodd Aelod sylw at bwysigrwydd yr archwiliadau Diogel ac Iach, a gofynnodd a fyddai cyllid ar gael i barhau â'r broses pe bai cyllid grant yn cael ei ddileu. Cadarnhaodd y Rheolwr Ardal Kay fod gan y Gwasanaeth berthynas waith dda â Llywodraeth Cymru, a bod y llinellau cyfathrebu yn agored ac yn cael eu defnyddio'n rheolaidd.

12.7 Gofynnodd Aelod a oedd unrhyw gynlluniau gwella sgiliau ar waith i sicrhau bod yr holl staff gweithredol yn gallu adnabod pobl agored i niwed, a chadarnhawyd bod cynlluniau o'r fath.

12.8 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Nodi canfyddiadau ac argymhellion adroddiad Archwilio Cymru;**
- ii) **Cymeradwyo datblygu cynllun gwella wedi'i dargedu sy'n mynd i'r afael â'r ddau argymhelliad; a**
- iii) **Gofyn am ddiweddariad cynnydd yn Ch1 2026-27 am y camau gweithredu.**

13 ASESIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2024–25

13.1 Cyflwynodd y Rheolwr Ardal Plant yr Asesiad Perfformiad Blynyddol ar gyfer 2024/25.

13.2 Mynegodd Aelod bryder am nifer y galwadau diangen a gofnodwyd, a gofynnodd sut roedd hyn yn cael ei datrys. Atebodd y Rheolwr Ardal Kay trwy ddweud bod y niferoedd wedi gostwng mewn safleoedd masnachol yn dilyn y penderfyniad i beidio ag ymateb yn ystod y dydd, ond roedd angen rhywfaint o waith o hyd i leihau nifer y galwadau diangen i safleoedd preswyl. Fodd bynnag, dylid cydnabod bod mwy o weithrediadau trin galwadau yn cael eu darparu mewn eiddo domestig, er bod y Gwasanaeth yn gweithio gyda darparwyr galwadau i nodi sut y gellid gwneud gwelliannau.

13.3 Gofynnwyd a oedd unrhyw fentrau cenedlaethol a allai helpu i ostwng nifer y galwadau diangen. Atebodd y PST fod y newidiadau a wnaed yn dilyn adroddiad Prif Gynghorydd ac Arolygydd Tân ac Achub Cymru ar leihau nifer y galwadau diangen yn 2015 wedi arwain at welliannau sylweddol, a bod Canolbarth a Gorllewin Cymru a De Cymru bellach yn gweithredu'r un newidiadau. Parhaodd y cydweithrediad â'r Prif Gynghorydd ac Arolygydd Tân ac Achub Cymru i sicrhau bod y gwelliannau yn parhau.

13.4 Mynegwyd pryder am y data mewn perthynas â galwadau maleisus a gofynnwyd a oedd troseddwyd yn cael eu herlyn os llwyddwyd i'w hadnabod. Cadarnhaodd y Rheolwr Ardal Plant fod y Gwasanaeth yn erlyn ond ei fod yn digwydd fesul achos.

13.5 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo cynnwys yr Asesiad Perfformiad Blynyddol ar gyfer y cyfnod 2024/25.**

14 ADRODDIAD A CHYNLLUN BIOAMRYWIAETH

- 14.1 Cyflwynodd y PSTC MacArthur yr Adroddiad a'r Cynllun Bioamrywiaeth a oedd yn ceisio cymeradwyo a mabwysiadu Adroddiad Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau statudol y Gwasanaeth (2022–2025) a'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth cysylltiedig (2025–2028) yn ffurfiol, gan sicrhau cydymffurfiaeth â Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016.
- 14.2 Nododd Aelod fod llwyddiant mawr wedi bod hyd yma wrth sicrhau cyllid grant ar gyfer llawer o brosiectau amgylcheddol y Gwasanaeth a gofynnodd beth oedd y cynlluniau ariannol ar gyfer y camau nesaf. Cadarnhaodd PSTC MacArthur fod perthynas waith dda â Gwasanaeth Ynni Cymru, ac y byddai rhagor o grantiau'n cael eu nodi a'u ceisio yn ôl yr angen. Roedd cyllid Salex hefyd yn cael ei ddefnyddio i osod paneli solar i adeiladau'r Gwasanaeth a gweithredu toeau gwyrdd lle bo hynny'n bosibl.
- 14.3 Cynigiodd PSTC MacArthur y dylid cyflwyno adroddiad blynyddol i'r Aelodau i sicrhau eu bod yn parhau i gadw golwg ar gynnydd.
- 14.4 Gofynnodd Aelod sut oedd costau HVO o'i gymharu â diesel. Atebodd Elgan Roberts trwy ddweud bod cost HVO yn debyg i ddiesel, er nad yw'n amrywio cymaint, ond bod cost gweithredu o ran gosod tanciau HVO. Mae'r Gwasanaeth hefyd yn sicrhau eu bod yn cael HVO o ffynhonnell gynaliadwy.
- 14.5 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Cymeradwyo'r Adroddiad a'r Cynllun Bioamrywiaeth drafft;**
 - ii) **Cymeradwyo parhau i gyhoeddi'r Adroddiad a'r Cynllun ar wefan y Gwasanaeth; a**
 - iii) **Darparu adroddiad blynyddol i'r Aelodau ar gynnydd mewn perthynas â chynlluniau bioamrywiaeth.**

15 YMATEB I YMGYNGHORIAD LLYWODRAETH CYMRU AR DDIWYGIO AWDURDODAU TÂN AC ACHUB YNG NGHYMURU 2025

- 15.1 Cyflwynodd PST Docx yr ymateb drafft i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar ddiwygio awdurdodau tân ac achub yng Nghymru, yn seiliedig ar yr adborth gan Aelodau a ddarparwyd yn y Seminarau Llywodraethiant a gynhaliwyd ar 29 Medi 2025 a 2 Hydref 2025.
- 15.2 Pwysleisiodd Aelod eu bod yn teimlo bod gormod o Aelodau ar yr Awdurdod ar hyn o bryd, gan olygu ei fod yn anodd ei reoli, a gofynnodd hefyd iddo gael ei nodi eu bod yn erbyn cyflwyno Aelodau penodedig.
- 15.3 Roedd rhai o'r farn y gallai Aelodau penodedig helpu i leddfu'r mater o benderfyniadau'n cael eu gwneud ar sail blwyfol neu wleidyddol, ac felly o fudd i Ogledd Cymru gyfan.

15.4 Nodwyd bod gan yr awdurdodau lleol unigol wahanol ddulliau o ymateb i'r ymgynghoriad.

15.5 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Hysbysu swyddogion am unrhyw ddiwygiadau y mae'r Aelodau'n dymuno eu gwneud i gynnwys yr ymateb drafft; a**
- ii) **Cymeradwyo'r ymateb drafft i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn dyddiad cau'r ymgynghoriad, sef 24 Hydref 2024.**

16 DATGANIAD ARCHWILIEDIG O GYFRIFON 2024–25

16.1 Cyflwynodd Elgan Roberts y Datganiad Archwiliedig o Gyfrifon 2024-25 i gael ei gadarnhau'n derfynol. Roedd yr adroddiad hefyd yn cyflwyno canfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru ac yn cadarnhau barn archwilio ddiamod. Diolchwyd i'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a'r fîm cyllid ehangach am eu gwaith caled wrth lunio'r cyfrifon hyn, ac roedd Archwilio Cymru a'r Trysorydd yn ategu at hyn.

16.2 Croesawyd Kieron Vickery o Archwilio Cymru i'r cyfarfod ac amlygodd feysydd allweddol yn yr adroddiad.

16.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **nodi'r sefyllfa a'r perfformiad alldro archwiliedig fel y manylir yn eu cylch yn Natganiad Cyfrifon 2024/25 (Atodiad 1);**
- ii) **nodi adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n cadarnhau barn archwilio ddiamod (Atodiad 2);**
- iii) **nodi'r llythyr sylwadau arfaethedig; a**
- iv) **cadarnhau'r argymhelliad i gymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon terfynol wedi'i archwilio ar gyfer 2024/25.**

17 DATGANIAD LLYWODRAETHIANT BLYNYDDOL 2024–25

17.1 Cyflwynodd y Rheolwr Ardal Plant y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol (AGS) drafft, fel sy'n ofynnol gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

17.2 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Nodi'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol terfynol; a**
- ii) **Cytuno ar y camau gweithredu arfaethedig ar gyfer 2025/26**

18 ADRODDIAD MONITRO CYDRADDOLDEB BLYNYDDOL 2024–2025

18.1 Cyflwynodd y PST yr Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol drafft ar gyfer 2024 – 2025 i'r Aelodau, fel sy'n ofynnol gan Reoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011.

18.2 PENDERFYNWYD:

- i) **Adolygu a chymeradwyo'r Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol drafft 2024-2025.**

19 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y GYMRAEG 2024–25

- 19.1 Cyflwynodd Natalie Jones, Swyddog Iaith Gymraeg, Adroddiad Blynyddol y Gymraeg yn ddwyieithog. Roedd yr adroddiad hwn yn cadarnhau cydymffurfiaeth y Gwasanaeth â Safonau'r Gymraeg 155,161 a 167 a oedd yn nodi bod yn rhaid i'r Awdurdod lunio adroddiad monitro bob blwyddyn ariannol.
- 19.2 Llongyfarchodd yr Aelodau ar y cynnydd a wnaed mewn perthynas â gweithredu'r Gymraeg ar draws y Gwasanaeth, ac am ansawdd yr adroddiad.

19.3 PENDERFYNWYD:

- i) **Cymeradwyo Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2024/25 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod; a**
- ii) **nodi bwriad y Gwasanaeth i roi cyhoeddusrwydd i'r ddogfen fel y nodir yn Safonau 155,161,167. Bydd y cyhoeddiad ar wefan y Gwasanaeth a chyfrifon cyfryngau cymdeithasol corfforaethol (sef Facebook ac Instagram).**

20 ADOLYGIAD YR AWDURDOD O GYLLIDEB 2025/26

- 20.1 Rhoddodd PSTC MacArthur ddiweddariad i'r Aelodau ar y rhagolwg ar referniw a gwariant cyfalaf ar gyfer 2025/26, fel yr oedd ar 30 Medi 2025.
- 20.2 Yma, ychwanegodd PSTC MacArthur ei diolch i'r fîm cyllid am eu gwaith caled wrth gau cyfrifon 2024/25. Gan eu bod yn dîm cyllid cymharol fach, roedd gweithio dros dair blynedd ariannol yn hynod o anodd ac felly roedd gallu cau'r cyfrifon hynny yn fudd pendant.

20.3 PENDERFYNWYD:

- i) **Nodi'r amrywiadau referniw a chyfalaf a ragwelir ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26, fel y manylir yn yr adroddiad; a**
- ii) **Nodi'r risgiau ariannol pan fo'r ffigurau a ragwelir yn yr adroddiad hwn yn rhai darbodus.**

21 PENNU CYLLIDEB 2026–27

- 21.1 Cyflwynodd Dafydd Edwards, Trysorydd yr Awdurdod, ac Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid, adroddiad Pennu Cyllideb 2026–27 a oedd yn cynnwys y rhagdybiaethau cynllunio, y datblygiadau strategol a'r amserlenni sy'n sail i broses gosod cyllideb referniw 2026–27 ar gyfer yr Awdurdod.

- 21.2 Nodwyd bod Gweithgor Craffu ar Gyllideb Aelodau wedi craffu'n fanwl ar y gyllideb ar gyfer 2026–27, a byddai cyfarfod pellach o'r grŵp yn cael ei gynnal ar 23 Hydref i archwilio achosion busnes unigol.
- 21.3 Holodd Aelod a oedd y rhagdybiaeth mewn perthynas â'r dyfarniad cyflog yn realistig, ac atebodd Elgan fod hyn wedi'i adolygu'n fanwl, ac ar hyn o bryd roedd 4% yn rhesymol.
- 21.4 Cadarnhaodd y Trysorydd fod cyfarfod wedi cael ei gynnal gyda Swyddogion Adran 151 ym mhob awdurdod lleol i drafod y gyllideb ar gyfer 2026–27, ac roedd y cyfarfod hwn wedi bod yn gadarnhaol. Roedd cyfarfod hefyd wedi cael ei gynnal gyda Chronfa Bensiwn Clwyd, gydag un arall wedi'i gynllunio ar gyfer 26 Tachwedd i drafod gostyngiad mewn cyfraddau cyfraniadau.
- 21.5 Diolchwyd i aelodau'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb am eu gwaith wrth graffu ar y gyllideb ar gyfer 2026–27.
- 21.6 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Nodi'r rhagdybiaethau cynllunio a'r datblygiadau strategol sy'n llywio cyllideb 2026/27;**
 - ii) **Nodi cylch gwaith y Gweithgor Craffu ar y Gyllideb a sefydlwyd gan y Pwyllgor Archwilio a'r amserlen adrodd arfaethedig;**
 - iii) **Nodi'r cynnig i ddarparu amcangyfrifon cyllideb cychwynnol i'r Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 15 Rhagfyr 2025; a**
 - iv) **Nodi'r cynnig i geisio cymeradwyaeth yr Awdurdod ar gyfer cyllideb refeniw 2026/27 yn ei gyfarfod ar 19 Ionawr 2026.**

22 CYNLLUN GWEITHREDU RHEOLI RISG CYMUNEDOL (CRMIP) 26–27 DRAFFT CYNTAF CYN YR YMGYNGHORIAD

- 22.1 Cyflwynodd y Rheolwr Ardal Plant Ddrafft Cyntaf y Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol (CRMIP) 2026–27, a oedd yn ceisio cymeradwyaeth gan yr Aelodau i ymgynghori â'r cyhoedd ar amcanion gwella a llesiant arfaethedig y Gwasanaeth.
- 22.2 Diolchodd y Rheolwr Ardal Plant i'r Tîm Cynllunio a Pherfformiad a'r Penaethiaid Adran am eu gwaith caled wrth lunio'r cynllun hwn.
- 22.3 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Nodi cynnwys yr adroddiad; a**
 - ii) **cymeradwyo cynllun gweithredu rheoli risg cymunedol drafft 2026/27 i'w ymgynghori ag aelodau'r Awdurdod, staff, undebau llafur perthnasol, budd-ddeiliad a'r cyhoedd cyn ei gymeradwyo yng nghyfarfod yr Awdurdod ym mis Mawrth 2026.**

23 MATERION BRYS

- 23.1 Nid oedd unrhyw faterion brys i'w hystyried.

Diolchwyd i'r Aelodau a'r Swyddogion am eu cyfraniad.

Daeth y cyfarfod i ben: 12:19